

AKTÁR

ENBEN.

és észületű s a n. é. hely-
tudatni, hogy SÍRKÖRAK-
legvalogatottabb gránit és
ndeztem.

kül- és belföldi

ke márvány,

SYENIT

HIR

nyosabb árakban számítva,

gyen szolgálók.)

teket, a sírkövekre csa-
szítményeket köbe metszve,
mely európai nyelven, a

olállítását helyben és vidéken,
s az avult betűk újra ara-

óta tanúsított partfogását a n.
gkőszőnye, kérem továbbra is

szelettel

ándor,

agó.

főpiacz Vecsey-ház alatt.

JÓZSEF

zabó

nek, hogy itteni

üzletében

keztek, s nagy választékban
szolgáltatára.

ha-raktára

nyfizetés és határozott árak

ZEKEKKEL

ndezve.

Amerika
Auskunft ertbeilt kostenfrei und sendet auf
Verlangen Landkarten und Prospekte gratis an
franco der Generalbevollmächtigte
C. Harms, Hamburg.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségnél. Egyébut a postahiva-
talok utján.

DEBRECCZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Negy hasábos petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alka szerint a
legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beíratásért külön
30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlennél beküldött
késiratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintán kéziratok nem adhatnak
viszsa.

Szép kilátások.

Debreczen, márczius 18.

(—?) A déli lázadás szinteréről
csak nem rég jött az a hír, hogy
a felkelők le vannak verve s csak
is néhány szerény millió szükséges
arra, hogy a kivivott fényes diadal
végleg biztosítsák.

E hirnek szeretett mindenki
hitelt adni, — mért is ne? Hisz
kürtölve volt, hogy az ellen cse-
kély és olvastunk arról, miszerint
Jovannovic tábornok taktikája alap-
ján az erődök elfoglalvák, az ellen
leverte és a többi.

Illuziókba mindig szereti mag-
gát az ember ringatni még a poli-
tikában is, kivált akkor, midőn
minden oldalról egyaránt igyekez-
nek elősegíteni az ily állapotba ju-
tást. Szerettük hinni, hogy a béke
olajágát megfogja hozni Jovanno-
vic tábornok s így megszűnnek a
további kiadások, melyek már is
32 millióra tehetők.

Hanem a sors, az gondoskodik
arról, hogy az illuzió csalóka képei
hamar eltűnjenek. Így történt az
most is. Igaz, a tény maga még
nem válságos állapot bekövetkezé-
sét jelezi, de aggodalmakra ad al-
kalmat. Ez: Montenegró fegyver-
zése, illetve mozgósítása, melynek
nem ezért, de azon okból tulajdo-
nitunk nagyobb fontosságot, mert
az albánok, — kik nem szűnnek
meg fészkelődni, — felvont fegy-
verrel varják a végzetes pillanatot.

Ez azt hisszük, más világításba
helyezi a dolgok állását. De men-
jünk tovább.

Törökország is óhajt valamit;
az is szeretné a Balkánt, mely újabb
zavarokat idézhet elő. A Balkán
félsziget majdnem egy század óta
tűzfészkek Európára, s itt csak egy
szikra kell, hogy a keleti kérdés
gyuanyagjai föllobbanjanak s lesz
eztán szép helyzet, melyet lángok
és vér emlékeztetéssé teendnek.

De e szép kilátásokat tovább
is lehet folytatni. Hogy állunk Orosz-
országgal? Altitólag igen jól s egy
tekintélyes angol lap azon meggyő-
ződésének ad kifejezést, hogy a her-
cegovinai zavarok leverése után
egész Európa nyugalma helyre lesz
állítva; de azért okos politikus, a
háborut monarchiánk és Oroszor-
szág közt olyannak tekintheti, mint
a mi minden pillanatban — kitör-
hetik és el is maradhat. Komoly
veszély állítólag nincsen, de azért
jó — félni az eshetőségektől stb.
stb. . . .

Azt hisszük, hogy ez jellemzi
legjobban a helyzetet, ez adja meg
kutatásainknak a legszebb színezetét.
Szép vigasztalás az ilyen — ta-
lál-n-féle okoskodás! Igazán meg-
nyugtató jövő vár reánk, hisz m a
nincs veszély, de holnap már dö-
röghet az ágyu, csattoghat a kard
s a füstfellegekben oszolhatnak a
milliók és — az árvák s özvegyek
jaja elvegyülhet benne.

Az illuziókat pedig tessék to-
vább is ápolni, hinni, hogy le van
verve a lázadás, hogy 12—15 mil-
lióval biztosíthatni a kivivott ered-
ményt, s hogy semmi veszély nem
forog fent, a hit boldogít, de
a tudat, a való tudata, az nem vi-
gasztaló!

— A főrendiház hármias bizott
sága f. hó 15 én és 16 án, Szügyény
László elnöke alatt tárgyalta a f. é.
költésvetést. A tárgyalás alkalmával je-
lent voltak az összes miniszterek. A bizott-
ság a budgetet minden változtatás nélkül
elfogadta. —

A függetlenségi párt a véderő tör-
vényjavaslat tárgyalása alkalmával javas-
latot nyújt be önálló magyar hadsereg
felállítására iránt.

Politikai szemle.

Montenegró hadikészületei folyton
komolyabb alakot öltönek. A fejedelmi
kormány nagymennyiségű tengeri vásárol,
teherhordó állatokat requirál és csapato-
kat küld a határra. Hogy mindez a sem-
legesség fentartása céljából, vagy más
okból történik, azt egyelőre nem tudni.
Czettinjéből azt a hírt terjesztik, hogy a
bombák, melyek Grahovanál montenegrói
területre hullottak, hat montenegróit meg-
sebesítettek.

A Krivoszciában márczius 11-ike
óta nem volt ütközet. A csapatok Orkovi-
ceben, Zagvedakban, Goli-Vrhen, Napo-
dan, Cetinán és Vratlon futólagos erődí-
tésekkel biztosítják alásaikat. Czernó-
ból szemmel tartják Grab és Vratlon fu-
tólagos erődítekkel biztosított alásaikat.
Czernóból szemmel tartják Grab és Za-
gorje helységeket és a Narenta völgy
törszét, ott és masutt se látni felke-
rőket, noha a jeizett helységekből és kör-
nyekből, valamint a Herzegovina középső
reszéből az összes harczerkesz fiatalok el-
távoztak, a kik csoportosulnak, hogy rab-
lasokat kövessenek el, de a katonák kö-
zeledtekor tüstént szeszörődnak. E vidé-
ken az utak helyreállítása főleg a munká-
erő hiánya miatt igen súlyos.

A béke. A londoni „Times” a követ-
kező jósolatot ereszt meg: „Ha a herceg-
ovinai főkeletet is leverik, Európa ismét
szabadon vehet lélekzetet. A háboru Ausz-
tria Magyarország és Oroszország között
egy olyan eshetőség, melylyel az állam-
fértaknak számolniok kell; jelenleg azon-
ban komoly veszély nem forog fönn. Szer-
bianak Ausztria patronussága alatt történi
királysága emelése egy fontos békebiz-
tosíték. A szlávok haragjának aradata
egyelőre nem öntheti el Németországot.
Okunk van hinni, hogy Bismarck herceg
ez irányban semmitől sem fél s épp oly
kevessé vár támadásra, mint a mily ke-
véssé szándékozik maga rántani kardot.”

A porta híre szerint ajánlatot tett az
osztrák magyar kormány, hogy ön-
ként lemond Bosznia és Herzegovina
birtokáról, ha viszont a Balkán birtoka
— a katonai megszállás engedélyezése
által — részére biztosítatik.

Bosznia és Herzegovina érdekében
az orosz lapok, és különösen a Nowoje
Wremja egy újabb európai kongresszus
összehívását tartják szükségesnek. A kong-
resszus, mondja a nevezet. lap, nem érdekli
ugyan közvetlenül Oroszországot, de nem
idegenkedik tőle, ha Anglia által meg-

hivatik. Határozottan visszautasítják azon-
ban a föltevés, hogy a kongresszus meg-
tartásának eszméje Oroszországban fogam-
zott volna meg. Oroszország ugyan panaszt
enelhetne Ausztria fondorlatai miatt; Ausz-
ria elárulta már tendenciáit a bécsi
kongresszus alkalmával, a krimi hadjárat
alatt és a berlini tárgyalások alkalmával
tanúsított magaviseletével. Ausztria minden
alkalmat megragad, hogy saját magának
zürzavaros állapotokat teremtsen.

51 szerb képviselő leköszönt man-
dátumáról,

Kossuth Lajos emlékiratai.

Nagy hazánkiának emlékiratai e hó
folyamán elhagyják a sajtót. A harmadik
kötetel, mely most van sajtó alatt, vég-
ződik a kitűnő munka, melylyel a nagy
száműzött, ki mint szónok és államférti a
legelső sorokban foglal helyet, mint tör-
ténész és elbeszélő író is a legragyogóbb
tollu mások közzé emelkedett. Nagyon-
tosságu, sok tekintetben titkos dolgokat
leppez le Kossuth e művében. A magyar
nemzet bus napjairól mond oly történe-
teket, melyek sok hazafi keblét remény-
nyel töltötték el egykoron, hogy aztan
lesújtó csatódásokat vonjanak maguk után.
Azért nevezi maga a nagy író is köny-
vét a „remények és csalódások köny-
vének.” —

Az első fejezetnek czime: „A mi a
szeptemberi egyezkedésre következett.”
Kossuth e fejezetben főleg azon előkészü-
leteket tárgyalta, melynek az Ausztria el-
len indítandó háboru ügyében folytak az
olasz kormány és a magyar nemzeti igaz-
gatóság között. Cavour a szard diploma-
ciai testület két tagját, Benzit és Cerout-
tit küldte ki, hogy magukat a magyar
nemzeti igazgatósággal érintkezésbe te-
gyék. Az igazgatóságot ennek távollété-
ben Turinban Puzsky Ferencz képviselte,
a katonai természetű ügyeknél pedig Ver-
ter főhadnagy segédkezett.

E fejezet tartalmát következő al-
czimnek jelöltük: I. Kedvező kiutások az
osztrák elleni háborura. II. Előkészületek
az egyezkedés végrehajtására. III. Ujabb
aggodalmak. IV. Utasítás Puzsky Ferencz-
nek és ennek válasza. V. A varsoi értekez-
let. VI. Érintkezések a magyarországi
központi bizottsággal. VII. Tomeges el-
fogatások otthon. VIII. Fegyverszállítás
keletre. IX. Levél Cusa fejedelemez. X.
Klapka kúdelése. XI. Intezkedés magyar
pénzjegyek készítésére. XII. Ludvig Ja-
nos kúdelése Belgrádba. XIII. Egyéb
előkészületeink. — Jegyzetek.

A második fejezet czime: „Az ok-
tóker 20-iki diploma.” E fejezet és a kö-
vetkező számos fontos történi adattal jár-
ul a magyar emigráció fejének műkö-
déséhez. Érdekes főleg benne a Kossuth
és b. Jósika Miklós közötti levélváltás,
gróf Karacsay levelei Konstantinápolyból,
Kossuth levele Puszkéhoz Turinba. Klap-
kának Galacból és Jassyból Kossuthhoz
küldött levelei Cavour grófhhoz és Teleky
Lászlóhoz, a Klapka és Guza fejedelem
között szerződés, mely a Magyarország
számára szállítandó fegyvereknek az egy-
esült fejedelemségeken leendő átszállítására
vonatkozott.

A többi fejezetekben Teleki László
gróf elfogatása, a pénzjegypör, a magyar
nemzeti igazgatóságnak a turini kormány-
hoz való viszonya, a magyar légió ügye,
a forradalmi bizottmány felosztása sat.
vannak tárgyalva. Ez dióhéjba szorított
tartalma Kossuth iratai harmadik köte-
tének. —

Felkelés Magyarországon olasz se- gítséggel.

(Kossuth Iratainak kötetéből.)

1860. szeptember 14 én Kossuth,
azon szandokkal, hogy Garibaldit a Róma
ellen támadóit s Cavourra akkor vesze-
delmes támadásról lebeszélje, hosszabb le-
velet intézett a tábornokhoz. E levélből
közöljük a következőket:

Ausztria hadseregének anyaga, zagya
különnemességéül fogva, oly természetű, hogy
bajoson lehet rokonszenvére, tehát felbom-
lására bizton mértékben számítani. Csak
két dolog van, a mi ezt reméltetheti: 1.
a magyar ezredekre nézve egy komoly ál-
talanos felkelés Magyarországon; 2. az
egész hadsereg nézve, ha Oroszország az
első két nagy ütközetben győz. Minden az
első sikertől függ.

Ezekből az következik, hogy Olasz-
országnak e háboru végett nagyon tekin-
télyes erőre van szüksége. En 200,000 fő-
nyi valóságos hadsereget 50,000 főnyi tar-
talékkal nélkülözhetetlenek tartok. Ez nem
járat nehézséggel, miután, hála az ön di-
csőséges sikereinek, immár 21 millió olasz
van a galantuomo király zászlóalja körül
tömörítve, melyet ön oly bölcs előrelátás-
sal az olasz egység jelvére választott s
szintannyi loyaltással, mint hősiességgel
támogat. Hanem végre is a hadsereg azon
számához, melyre önöknek szükségük le-
szén, a tíz millió nép lakta délnék kellő
arányban hozzá kellend járulni s azért
nekem az ön által felszabadított szép föld
szervezése igen sürgető szükségnek látszik.

A mi már Magyarország különleges
helyzetét illeti: ámbar mi 1848—49-ben
legyőztük Ausztriát, legyőztük azon pontig,
hogy kényszerültek erete magát segít-
séget koldulni az orosz czártól s ezáltal
bevallani a világ előtt, hogy saját ember-
ségéből a harcot ellenünk tovább foly-
tatni képtelen; ámbar jelenben a közszel-
lem Magyarországon sokkal haladottabb,
mint akkoron volt s ámbar most egyet-
értés van a különböző fajok között, míg
akkor ellenünkben gyűlölet, visszavonás,
elleneségekedés volt: mindazonáltal nem
cselkednénk okosan, ha helyzetünk ne-
hézségeit pártolhatnók.

Az ország erőforrásai, a várak, az
arszenálok nincsenek kézeinkben; a nem-
zet egészen le van fegyverezve; Ausztria
nem állítandja csatára ellenünk a ma-
gyarországi ezredek, melyekre mindjárt
kezdet óta hatnunk lehetne: nekünk más
országi ezredekkel kellend harczolnunk s
ezeket nagy sorútkémben (batailles ran-
gées) kellend megvernünk, mielőtt őket
meggathatnók a fegyelemben, mely az
osziak hadseregét nagy erővel bír; aztan
Ausztrianak stratégiai előkészületei-
nél nagy előnye van, míg a mi föld-
rajzi helyzetünk nagyon hátrányos; s végre
Ausztria szövetségeseire is számíthat, míg
bennünket orosz, porosz, bajor avatkozás
lehetősége fenyeget. Ha egyszer nem-
zetünk hadi rendbe sorakozott, ez a kilátás
nem fogja megrettenteni, de miképp jussón
oda, hogy hadirendbe sorakozzék? — cz
a bökkenő.

Mi nem vagyunk azon helyzetben,
miszerint remélhetnők, hogy ha néhány
résztint felkelést szerveznénk, a mozga-
lom növekednék, mint a hócsuszamlat. Nem
hagynának időt reá. Ausztria vagy össze-
zúzná e résztint felkelést, vagy nyakunkra
hozná az orosz, porosz, vagy bajort, mi-
előtt a nemzet erejét kifejthetnők. Nálunk
mulhatlanul szükséges, harcot egy nagy
csapással kezdjük, mely az egész nemzetet
talpra állítja, mint egy férfit.

En ismerem hazamat. Semmi sem
biztosíthatná jobban e célt, mint az, ha
egy olasz segédsereg jelennek meg magyar
földön, ez kézzelfoghatólag bebizonyítván
az olasz kormány szövetségét, kiszámít-
hatlan eredményt vonna maga után. Ily
cézből 30—40,000 embernek kiszállása
valahol a dalmát partokon, egyidejűleg a

hadműködések megkezdésével Olaszországban nem csak nem csökkentene Olaszország erejét, hanem azt, keveset mondva, megkétszerezné. Mert az a 30-40,000 ember, Olaszországban használva, éppen csak 30-40,000 embert ér, de Magyarországra költve, értéke egy 15 milliónyi nemzet s egy 200 000 főnyi hadsereg, melyet ily körülmények között néhány hét alatt csatarendbe állítani éppen nem volna nehéz. —

Ezen kívül még arról is szükség gondoskodnunk, hogy fegyvert és lövészert nemzetünk az adott perczen keze ügyében találjon.

Mi e két alapon egy oly egybevágó működési tervet alapítottunk meg, mely tizenegy estélyi közül tizet javukra ígér. En, gróf Teleki László és Klapka tábornok mint szervezett bizottság folytatják a működést, egyetértésben azokkal, kik a mozgalmat a hazában vezetik.

Vizonyba léptünk a királyi kormányval. Mi őket határozottan elköteleztük, nek találtuk, meggyőződünk, hogy a legjobb indulattal vannak s a helyzetet tökéletesen felfogják: tehát okunk van magunkat biztosaknak bízni, hogyha ön befolyását s támogatását tőlünk meg nem tagadja, minden a szerint fog fogantatni, miszerint közös ügyünk diadala biztosnak tekintethessék.

Klapka tábornok Napolyba menend, a végett hogy a Magyar Nemzeti igazgatóság nevében egy előkészületeink s viszonyaink, mint munkálati tervünk részleteit önnek közölje.

On nem fogja tőlünk lángelméjének, tapintatának s tapasztalatainak világát megvonni, de engedje a közös cél érdekében remélnem, hogy támogatását, segítségét sem fogja megtagadni.

En szeretetteljesen nyújtom önnek kezemet hős nemzetem nevében, mely ön barátságára annyira érdemes. Adja meg ön nekem a jogot nemzetem azon hirrel megvizsgálni, hogy ön testvéreleg fogadta a kezét melyet nemzetem nevében ön felé nyújt. Értsük meg egymást, a helyzet kötevényeinek felfogása körül egyet szűnjünk a nehézségek elhárítására; vigyázzon ön azokra, kik inkább pártosok, mint hazafiak, nem gondolnak vele, kompromittálják annak szerencsés bevezését, s mit ön dicőségeseen előre vitt, nemcsak hős karja hanem polgári erényei s fenséges önmegtagadása által is.

Ab, mennyire szentnek kell önnél lenni e szónak „haza“ Előttem is szent, előttem is drágább, mint minden a világon. Minden másba törpe Önből képest, ezen egyben magamat önnel egyenlőnek tartom s ha népem bizalma s tantoríthatlan hűségem képessége: engedje Ön a parányit, a mit Ön lehet; s fűzze Ön az a feletti elégedés boglárát, hogy hazám felszabadításához, hozzájárult, azon dicsőség koszorújához, hogy Olaszország segítségét megalapította!

Szívvél-lélekkel Öné.

Kossuth.

Emlékeszéd.

— Márczius 15. 1882. —

(Folytatás és vége.)

A két testvérbaza diadalneket zengek; a fellegeken, melyek még imént vést, pusztulást hirdetve borongtak feletted, keresztültört a nap. De talán csak alov volt e diadalmi mamor? Talán azért mutat meg arcát a szabadság egy pillanatra, hogy oltarát még pirosbakra fesse az érte lángoló honfivér? ... On, a zsarnokság nem elégette meg az ádozatokat; gyáva bosszuvai eitelve felhívta észak remes hatalmát, hogy semmisítsen meg mindent, a mit visszanyertünk: reményünket, azon önbizalmat, hogy küzdeni tudunk alkotmányos fenállásunkért; hogy tartson bennünket elboritva mindaddig, míg megfogva és megtörve nem leszünk.

A természet még alig rejté el gyepszönyegével hazánk sebhelyeit, a véres csatamezőket; e nép le sem törölte még arcáról könyeit, melyeket kétes eredményű küzdelme s testvérei halátlansága falkasztott szeméből, midőn Oroszországból az emberi jogok esküdt ellenségei megrohantak. S kardot ragadott ismét; az elkeseredés iszonyú harcazt csodálva nézte a félvilág a nélkül, hogy lelkesült volna segílyt hozni azon nemzetnek, mely arra van hivatva, hogy a nyugati népek szabadságának vebástyája legyen. A gyilkos tusából csak neba tört fel egy-egy fájó hang, mint panaszos töredék a fegyverek csörgése közt daloló csalóány ének-ből:

„Kárpátoktól le az Aldunáig
Egy bőszt üvöltés, véres zivatar;

Szétzört hajával, véres homlokával
All a viharban maga a magyar! ...“

Mintba feltámadtak volna hőseink azon korból, midőn még hazánk ifjúkorát élte; mintha a Rákócziak szelleme lengett volna keresztül mindenik honfit: nagy és fenséges volt az önvédelem. Eltűnt a remény; de azért folyt a küzdelem, ha másért nem dicső halálért. De a mint a magyar még ekkor is harcolt, az nem halálvidóds volt; a nép millióit nem gyilkolhatták le az önkény szolgái, ha az fölkel és életet követel magának; a szent lelkesedést nem oltathja ki a zsarnokság sötét szelleme. S mégis miért nem ülhettek meg a szabadság diadalát azok, kik részt vettek véres küzdelmeiben? Miért lettek hontalanokká, kik elesett bajtársaikkal nem oszthatták meg a siri nyugalmat? ... Nem csaták tüzeiben ragadtak ki nemzetünk kezéből a kardot, mert meggyőződött a világ, hogy nem remeg hazájáért meghalni az utolsó magyar sem; a szenvedő nép nem kért kegyelmet ott, hol önvédelemért irtóztatós bosszura számolhatott; ő nem akart elveszni, küzdeni akart mindvégig, — utolsó lehelletig az életért: de mit a bérenczek tengere nem vihett véghez, az elbukást véghez vitte az árulás.

S iszonyu csend lett. A szellő, mely a hazán átlengett, vértanúk solaja volt. Vértfolyamok helyett könnyutakok aradtak; a renetegben üldözött honfiak osztaik meg a vadak sorsát, lopva életüket. Kik sirva felkeresték elhagyott tűzhelyüket, estiggedten reménykedtek, felébred-e a bon, e nagy tetszhalott?

Fojtsuk el a panaszt. Mindnyájan éreztük a sebet, s bar begyógyult, érintése fajtáimat okoz. Miért lenne bánatos az öröm e napon, a szabadság ünnepe? ... Miért szállana keblünkben kételkedő fohász ég felé, mely magyar földre mosolyg alá? ... E hon, melyhez ezredéves emlékek csatlóznak, a miénk; s a mi boldogságunkat elhullott bajnokok sirján háborítás nélkül idézhetjük fel a multakat. Édes nekik a nyugalom, mert nem háborítja bilincsesörgecs alumukat s emlékkükre áldást rebegnek a késő unokák.

Pihenjétek beken a tomboló csaták után, elvérzett honfiak! Hanthokra nyájas üdvéremként a kikelet fon koszorút, melyen harmat helyett utódaitok halakönyei csillognak. Ime, itt a lobogó, melyért vértetek ömött, roncscsolt, s mégis dicsőségtől sugárzó emlékjele küzdelmeteknek, ti nem látattok azt eltörpva; kik foszlányait annyiszor öntöztek banatuk könyveivel, itt vannak körülte most is bajtársaitok. Mit annyiszor elzengtetek a harcok tüzeiben, mi szivetek utolsó dobbanása volt, keblünkben kitérve egekbe hat sirotok felett: éjjen a haza!

Eltűntek a viharos napok; a tetszhalott fölébredt s megnyerte jogát az életre, mely jogot vére hullásával szerzett magának a négy folyam partjain. Lángoljunk fel a gondolatra, hogy nem siri csend, hanem a föltámadás szeleid öröme hatja keresztül nemzetünket. A szuronyoknak armány által nyert tünekény diadala nem szerzett örök életet a zsarnokságnak; nem sulythat le reánk többé hatalma, midőn győzelmi örömmel üdvözöljük e napot, melyen megszületett azon szent eszme, hogy legyen a magyarok földjén s a szabadság, egyenlőség, testvériség.

De ne ragadjon el bennünket elbizakodottság. Legyünk ébren folytonosan; a béke gyakran vést hordoz méhében, s egy gyöngye szellő is viharos fellegett hozhat fejünk fölé. Ezt érezve bár halvány a dicső hon arca, boldogságtól nem rabolják el tőle a századok, hisz vannak gyermekei, kik bajnokai sirját fölkeresve lelkesünni tudnak azt életük árán is megmenteni; s mi bizton tekinthetünk előre, mert

A mult emléketől a jövőn is
Átdereng olykor egy égi fény:
Hogy e haza fel fog meg virulni
Éljen a hit, éljen a remény!

Garay János.

A prostitúció Debreczenben.

Válasz a „Közérdeku ügy“ című közleményre.

Debreczen, márt. 18.

Egy francia példabeszéd mondja: „qui s'exuse, s'accuse“, aki menti magát, vadolja magát. Így járt az ellenem felszólalt ötös bizottság, a mely személyeskedésre e politikai térre vitte az én különben tárgyilagossá javaslatomat. Egy közegészségi indítványban, mely a fenálló hiányok és mulasztások orvoslását célozza, politikai tendenciát csak az ellenem

felszólaltak fedezhettek fel. Avagy van-e abban pártoskodás, ha azt mondom, hogy négy orvos jobban és pontosabban vizsgálhat meg hatvan bejegyzett prostituáltat, mint egy vagy kettő. Szándékosan mondom, egy vagy kettő mert a dolog nem úgy áll, mint a közleményben mondatik, hogy a két kórházi orvosra esik a bejegyzett hatvan prostituált közül egyenként 30-35 személy; (tehát 70 van) hanem úgy, hogy az egyikre esik 10-12, a másikkra 48-50.

És méltóztassék jól distinguálni és nem könnyen odavetni, hogy „városunkban a prostituált ellenőrzésével három, esetleg mind a négy tiszti orvos felelősközik“, — méltóztassék így nyilatkozni, hogy a bejegyzetteket a két kórházi orvos vizsgálja, de nem egyenlő arányban, a csavargókat a két városi orvos, a titkos prostituáltakat pedig a kik este 9 vagy 10 óráig aszfalton járnak tüzletök után — senki.

Ciceró pro domo suo, vagyis az érdekeltek úgy vannak meggyőződve, hogy minálunk minden rendben van, nem szükséges övintézkedésekről gondoskodni. Hát hiszen én az érdekelte felektől nemis vártam javaslatom pártfogását, mert az önmegtagadás emberfeletti erény.

Az ellenem felszólalók azt mondják, hogy indítványom idő előtt lett nyilvánosságra hozva. Az ilyen közegészségi ügy soha sincs idő előtt nyilvánosságra hozva. De meg nem teljes joggal tették-e a helybeli lapok javaslatomat közzé, midőn én azt f. évi február hó 11-én terjesztettem be s márczius hó 9-én tartott városi közgyűlésen mégsem volt napirenden. Pedig a törvény értelmében napirenden kellett volna lenni, még akkor is, ha azon okoskodást fogadjuk el elvül, amit a közgyűlésen hallottunk hangoztatni, hogy a beadott indítványok és folyamodások először a szakbizottságoknak adatkak ki véleményes jelentés végett és csak azután kerülnek a közgyűlésre; mert hiszen február 11-től márczius 9-ig 26 nap időköz volt s ezalatt 26-szor lehetett volna az egészségügyi szakbizottságot egybehívni.

A f. évi február hó 9-én tartott egészségügyi szakbizottsági ülésben nem azt mondtam, hogy minden az estei órákban utcán járó nőt azonnal elcsipessen és megvizsgáltsason a kapitányi hivatal; ne méltóztassék szavaimat így elferdíteni, én úgy nyilatkoztam, hogy az utcán sétáló titkos prostituáltakat kell elfogatni és megvizsgáltatni.

Nem én rontottam hü bele Balázs módjára a prostituált ügyének, mint a czikközűt ur ekesen mondja, mert hiszen magok is bevalják, hogy dühög a ragályos baj, másutt talán jobban, mint mi nálunk, — tehát megvan a baj, de nincsen a ki tegyen róla, hanem ők rohantak nekem hü bele Balázs módjára. Hetenkint egyszer vizsgálni valamivel jobb a semminél, de ha már mindennap nem lehet is megvizsgálni a prostituáltakat, bár ez volna a vizsgálat legjobb módja, mint-hogy a hétnek hat napja csak oly veszedelmes, mint a hetedik; mért nem intézkedtek, hogy a vizsgálat kétszer történjen hetenkint?

Hogy Budapestten 100-110 személy megvizsgálása esik egy rendőri orvosra és mégis van baj, az nem ellenem bizonyít, hanem a velem polemizálók ellen. Ha daczára annak, hogy 100-110 személyt vizsgal egy rendőri orvos, még sem volna semmi baj, nem rejlenék az eijárában semmi veszély, akkor elfogadnam ezen argumentumot, mint olyat, mely javaslatom ellen szól. Midezekből kiviláglik, hogy másutt is vannak hiányok, nem csak mi nálunk — de az semmi képpen sem következik ebből, hogy a reformok sem minálunk, sem máshol nem szükségesek.

Azt hiszem tiszteit urak, hogy ha nem volna érdekelt felek, akkor pártolnák javaslatomat, mely világosan szól, hogy bizzuk a hatvan bejegyzett prostituált vizsgálatát négy kerületi orvosra s ugyancsak ezekre a titkos prostituáltak vizsgálatát, mert talán az önk belátása szerint is pontosabban vizsgálhat egy orvos 15 személyt, mint annál sokkal többet. A 15-ös szám legyen például említve, mint negyedrésze a létszámnak, ehhez jönne még egy néhány a titkosok közül.

A tiszti orvosok sokkal jobban vannak elfoglalva hivatalos teendőikkel még akkor is, ha járványok nincsenek, sem-hogy egy nap 7-8 órát szentelhetnének a prostituálnak, 7-8 óra szükséges pedig akkor is, ha csak 30-35 személy jut egyre, a mint a czikkben említve van.

En részemről soha sem bízám a prostituált vizsgálatát városi és kórházi orvosokra, mert mint helyben is tényleg

meg van, tulhalmozása áll be e hivatalos teendőknél. A sorozás a törvényszéki orvosi teendők, himlő oltás, halottkémelés, kórházi gyakorlat a város családjeinek gyógykezelése iskola, piac-felügyelet mind annyira igénybe veszi idejüket, hogy még akkor is, ha nincsenek járványok, magán teendőikkel együtt alig-alig felelhetnek meg kötelességüknek.

És azt hozni fel argumentumul, hogy másutt is úgy van, nem lehet egyéb, mint captatio benevolentiae. Másutt is rosszul van az, ott is tehát reformálni kell.

Érdekelte felektől nem fogadom el sem rendreutasítást, — pláne a főkapitány urtól, a ki nem tudja azt, hogy pontos vizsgálat mennyi időt vesz igénybe, — hogy állítassam ferdek, hogy én a közönséget félrevezetem; sem azt, hogy indítványom majd kellő értékére leszallitattik. Indítványomnak nincsen agiója, ezt csak elfogadni, vagy elvetni lehet — de a fel-említett hiányok itt és másutt a hazában cselekvésre hinak fel és nem tellességre.

Dr. Legányi Gyula.

A vidékről.

Márcz. 15. emléke.

B.-Ujfalu, márcz. 16.

A csak imént alakult „b.-ujfalui függetlenségi kör“ 1848 márcz. 15-ikének 34-ik évfordulati napját kegyeletilemzeti ünneppé emelte B.-Ujfalura nézve.

Ugyanis a városban nagytermében emlékbeszéddel és szavalással egybe kötött ünnepélyt rendezett, melyen egy az intelligencia mint az iparos és földművelő osztály köréből számosan jelentek meg. — Az ünnepély lefolyása im ez:

Először is elénekelték a „szózat“nak pár versét. Ezután Fényes Géza ur pártján címűke röviden eseteite marcius 15-ikének fontosságát s ebből kifolyólag a 48-as függetlenség párt törekvéseit, mely nem egyéb, mint a nemzeti önállás s annak biztosításának megszerzése békés, törvényes uton. — Majd Kovács Ferencz olvasta fel az 1848-ik évi mártius 15-iki események leírását, — mely után elénekelték Kőlcsey „Hymnus“ ának egy pár verse. Ekkor Z. Szabó István ur gyönyörűen kidolgozott, kerekded beszéddel eseteit a magyar nemzet állaspontját 1848-ban, elmondván az okokat, melyek nemzetünk kivirított szabadság fájának virágait oly hirtelen elhervasztották, int a haza polgárait a szabadság, testvériség egyenlőség szent ügye melletti lankadatlán kitartó működésre, int a haza szeretetre, mert csak egy fog beteljesedni a nagy Széchényi ama jós szava: Magyarország nem volt hanem lesz“. E beszéd képezt az egész ünnepélynek fenyvoutját. — Végre meg Kovács Ferencz szavaita el Kovács Gyula remek költeményt az „Árpád siri aima“ címűt, mely után ismét elénekelték a „Hymnus“ egy verszaka. —

Ezután a kör tagjai nemzeti zászló előlívitele mellett zene-szóval indultak a „Korona“ vendéglőbe, — hol a kör heijisége is van. — Itt este 7 órakor bankett tartott, melyen egy a kör tagjai, mint az intelligencia köréből számosan vettek részt. — Számos pohár köszöntő mondatot itt el. Kovács Ferencz poharat üritett az uralkodópárért, Habókay Jozsef a nagyszáműzött Kossuth Lajosért, mint kinek nevével 1848 mártius 15-ike elválaszthatatlan. Majd Kovács Ferencz üritett poharat a kerület jötes képviselője Urban Balázs ur ért, kinek megvalasztásának lehet köszönni, hogy B.-Ujfaluban a függetlenségi népkör megalakult s ma 112 taggal dicsekszik. Poharat üritett még Habókay Jozsef ur Z. Szabó Istvánért, mint a nap hőseért, ki gyönyörű beszéddel az ünnepélyen részt vettek hazafias erelmét egészen feivillanyozta. Pohár lett még elve a b.-ujfalui művelődésre törekvő polgárságrért s Csanády Sandor ur ért, s számos jeles ügyért és eszméért. A szép ünnepélynek csak a késő éjjeli órak vettek véget.

A tavasz kinyitával körünk, könyvtára gyarapítására egy „Majalist“ szándékozik rendezni. Erős hitünk és meggyőződésünk, hogy e törekvést siker fogja koronázni s az intelligencia és iparos osztály, párt és nézet különbség nélkül hozzá fog járulni e nemes cél valóításához s áldozat készségével lehetővé teszi, hogy egy kedélyesen eltöltött mulatság következtében a nép művelődés és felvilágosodás ügye egy lépéssel ismét előre haladjon társadalmi életünkben. Vajha ne csatlakozzunk e reményünkben,

a lesújtó hirt, tünő tanára, Szeged derült. A boldog iskolánkban szé mindvégig lankát tette be. Halála majdnem pótolhatott, városunk polgárát veszítve ról következő j...
„A debreczeni szemes tanár — siumi tanárkar Szegedi S. a. tiszántúli ref. t. nati képviselő let és társaság egyh. presbyte magyar prot. t. gere 5 heti s. 17-dikén délután rában történt e hideg tetemei a házból, a nagy vid ima után kertbe fognak...“

* Gyász... morodott szívve s fejthetetlen GEDI SANDOR tui közeppiskolásoknak s egy sulyos, s külön ség után, éle 29-dik évében és fél órakor A boldogultnak délután 4 órak nagyuj-utcai ref. nagytemplom szertartás után ben fognak vég végtesztességtésait, barátait s magunk s az nevében is há Debreczen, 188 fők. tanár Aranka leányok tanár és Nemeti ladjok nevében...“

* A veregyűjtött sebkötő kirkakataba... Azoknak a figyeget irant érczéssel hívjuk figyeget előlétségköszönettel vesnem egyleti tag...
* Az ar... az 51-ik gyalogniába rendelték szobó 39 ik Al fogják vezénye szolgálat nehézkatonaságot hely...“

* Simon... roszabbul érzi ismét biznak el...
* A har... reggel 7, délut...
* A bűsz... a fővárosból... a debreczeni szörményi küldő Hadházon, amek nek a képviselő...“

* A De... által hozám b... közt, (melyek... köszönettel átve Gr. Bethlen M...
* Zöldin... holnap fel fog... aszonyának szer... juk a közönség...
* Temet... korán elhunyt... adták át az örök... metesen igen na... hullatta a kopor... nyét. Nyugodjat... dett fiatal embe... janak az emléke... azt körül! — N...“

* Köszön... nak, kik néhai... tagnap végben... megjelenni, s e... rodott szívünk... sek voltak, fog... tunk kifejezését... 18 Ujfalussy S... ink nevében is...“

* Szobon... gazdasági segéd... társa a barszeg...“

UJDONSÁGOK.

Szegedi Sándor.

Mély részvétellel vettük üdvözlő hírt, hogy főiskolánk egyik kedves tanára, Szegedi Sándor jobblétre szerdült. A boldogult 29 éven át viselte főiskolánkban szép, de terhes hivatalát, s mindvégig lankadatlan buzgalommal töltötte be. Halála által főiskolánk súlyos, majdnem pótolhatatlan veszteséget szenvedett, városunk pedig egy derék tevékeny polgárát veszítette el benne. — A gyászbeszéd következő jelentéseket kaptuk:

A debreczeni b. hitv. főiskola összes tanárai — közelebből a főgymnasiai tanárok — fadjaimas szívvel jelenti Szegedi Sándor főgymn. tanárnak, tiszántúli ref. tanáregylet elnökének, zsinati képviselőnek, több tudományos egyelet és társaság tagjának, a debreczeni egyb. presbyterének — iskolánk és a magyar prof. tanítási nagy veszteségére 5 heti súlyos szünet után f. hó 17-dikén délután 5 órakor 57 éves korában történt elhunytát. A boldogultnak hideg tetemei a nagyuj-utcai 1691. számú házból, a nagy templomban tartandó rövid ima után a czepléd utcai temetőbe fogják fognak nyugalomra tetetni.

* Gyászjelentés. Mélyen megzomorodott szívvel tudatjuk forrón szeretett s fejtéhetetlen emlékü barátunknak SZEGEDI SANDOR főiskolai tanárnak, tiszántúli középiskolai ref. tanár-egyesület elnökének s egyház tanácsosának, öt heti súlyos, különösen két napi kínos betegség után, életének 57-ik, tanárságának 29-dik évében folyó hó 17-én délután 5 óra felül történt gyászos kimáltat. A boldogultnak földi részei folyó 19-én délután 4 órakor, előbb az elhunytak nagyuj-utcai 1691. sz. házában, majd a ref. nagytemplomban tartandó rövid gyászszertartás után a czepléd utcai sarkertben fogják végnyugalomra tetetni. Mély végtisztességgel a boldogultnak tisztárk. barátait s a résztvevő közönséget megunk s az elhunytak többi barátai nevében is bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1882. március 12. Márk Pál, főisk. tanár és neje Fülöp Karolina s Aranka leányok; Menyhárt János főisk. tanár és Nemethi Lajos ref. lelkész családok nevében is.

* A veres kereszt egyelet által üjtött sebkitők a Szepesi Gusztáv ur irakataban a tegnapi nap óta láthatók. Szoknak a figyelmét, kik e nemes czéru egyelet iránt érdeklődnek, azon megjegyzéssel hívjuk fel, hogy a veres kereszt egyelet elnöksége folyton a legnagyobb szönettel veszi az egységek — habár m egyleti tagok adományozását.

* Az aradi helyőrséghez bonnan 51-ik gyalogezred két zászlóját Boszba rendelték, a Debreczenben állomá 39-ik Alexis ezred két zászlóját fogják vezényelni, mintán a helyőrségi gyalog társaság, mintán a helyőrségi gyalog társaság helyettesíteni kell.

* Simonyi Ernő hol jobban, hol zabbul érzi magát. Az orvosok most et biznak életéhez legalább öszig.

* A harangozás mai naptól kezdve 7 órakor, délután 3 órakor történik.

* A böszörményi pártünnepélyre fővárosból leranduló képviselőket nem debreczeni indulóháznál fogadják a börményi küldöttség, mintán irtuk, — hanem dhaon, amennyiben Hadházi felé ment a képviselők.

* A „Debreczen” szerkesztősege al hozam beküldött két csmag seb-öt, (melynek adományozói ismcretlenek), szönettel átvettem s ezennel nyugtázom. Bethlen Mikó Róza.

* Zöldiné, miként már említettük, holnap fel fog lépni a „Tekozló” örög asszonyának szerepében. — Ismételve ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Temetés. Néh. Ujfalu István korán elhunyt ügyvéd hült porait tegnap árták át az örök nyugalom hazájának. A temetésen igen nagy közönség volt jelen, s hallatta a koporsónál az igaz részvét kö- röt. Nyugodjanak békén a sokat szenvedett fiatal ember porai. Sirja fölött virulnak az emlékeztet virágai, s áldás lebegje a körül! — Nyugodjék csendesen! . . .

* Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik néhai fiunk Ujfalu Istvánnak nap végbenem végtisztességtételével megjelenni, s ezáltal mélyen megzomorodott szívünk fájdalmát enyhíteni szíve- nek voltak, fogadják e helyen köszö- nök kifejezését. Debreczen 1882. márc. 12. Ujfalu István és neje, gyermeke- nek nevében is.

* Szobonya Bertalan főhercegi gazdasági segédtsz, s lapunk külmunka- rusa a bars megyei gazdasági egyelet tit-

kári állására hivatott meg, melyet ápril 1-én el is foglal. Székely: Léva.

* Boros Sándor ur, a debreczeni iparműkiállítás bíráló bizottsága által néhai fia ifj. Boros Sándor részére adott 8 frt államjuttalom díjat az iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyeletének adományozta, melyért fogadják az egyelet nevében nyilvánított köszönetemet. Mayer Ferenc egyleti pénztárnok.

* Még csak ez kell. Filloxera- adót fognak behozni! A filloxera irtására szükséges összeg mindig szaporodik, s nincs más mód előállítására, mint — megadótatni a szőlőt. Minden hold szőlőre 10 kr. adó vettetik ki. Ahol a filloxera tényleg létezik, ott ez összeg nagyobb lenne. — Hogy a filloxera irtáná ki a magas kormány adóterveit.

* Léghajók. Katonai körökben élénken foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a léghajókat hadicélokra lehetne felhasználni. A déldalmáciai felkelők tudvalevőleg, mindig a legmagasabb hegyormokon tanyáztak s innen figyelemmel kísérhették az ellenték operáló csapatok mozgulatait. Már 1878-ban és 79-ben is felmerült a kérdés, vajjon Ausztria-Magyarország nem használhatná-e a léghajót rekognoscirozás alkalmával. Angolországban a műszaki katonaságnál, már van is egy léghajó szakasz. Nálunk is van igen sok tiszt és altiszt, kik mindannyian értnek a léghajózáshoz.

* Szentelt víz. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium körrendeletben szólítja fel a hatóságokat, hogy az ipar, különösen a gyáripár érdekében kövessenek el mindent, s a vállalkozási hajlamot ébresszék az egységekben s egyuttal tegyenek jelentést az iránt, vajjon a törvényhatóság területén mely iparágak fejleszthetők leginkább. Szeretnők tudni, mit tehetnek ez irányban a hatóságok, mikor maga a kormány egy batkányit sem gondol a magyar iparral.

* Tűz volt tegnap délután egy város alatti majorban. Egy boglya széna égett le. A tűz ellen a tűzoltók sem működtek.

* Négy sajtóper lesz a jövő hóban városunkban. Ezek közül kettő az „Ébresztő” szerkesztője, Tóth Kálmán ellen tartatik rágalmozó közlemények miatt.

* A nagyerdői gőzfürdő jövő hétfőtől kezdve néhány napig a kázan tisztítása miatt zárva marad.

* Ismét feltörték egy főtéri pálinka mérést tegnap hajnalban. Az elrabolt összeg azonban csekélyebb mennyiségű.

* A keresk. ifjak egyesülete ártal f. hó 25-én tartandó tanczvigalomai egybekötött tombolaestély nyeresemény tárgyak egyrésze Szepessy és Kerekes továbbá Jánosy József urak kirakataban láthatók. Ismételve megjegyezzük, hogy külön meghívók szét nem küldetnek.

* Színházi hírek. Nagy műtélvezet várakozik a jövő hét folyamában közönségünkre; ugyanis — mint a „Fővárosi Lapok”-ban olvassuk — Halmi Ferenc a budapesti nemzeti színház egyik legkiválóbb művésze — kinek művészi genialitásától annyit szöpet halottunk, hogy míg nem láttuk művészetét, szinte tulzotaknak tartottuk azokat, a jövő héten elő izben fogja szerencsétlenül városunkat s szerdán fellép Sardounak „A z u t o l s ó l e v é l” cz. nagy hírt vigjátékában. Ö véle fog először színekerülni Odette is, mely minden vidéki színpad megelőzésével nálunk fog először adani. Az előadás közt egy pár bérletfolyam előadás is lesz, aminek kivitele — tekintve a vendégművész fellépteit iránt okvetlenül nyilvánulandó nagy mérvű érdeklődést — nem csekély érdeme igazgatónknak, ki a bérlok iránt ez alkalommal is kiváló figyelmet tanusit. Feleslegesnek tartjuk bővebben felhívni a vendég szereplésre a figyelmet, már csak azért is, mert aki egyszer látta Halmi ferenc szerepeiben, vagy aki a főváros műtészeteinek lapokra terjedő magasztalásait olvassa a Halmi ez idő szerinti páratlan művészetéről, az bizonyára nem fogja elmulasztani a ritka alkalmat, hogy Magyarország első szalonkomikusának fellépteit megtekintse. — Az operette primadonna jövő évben nálunk Vadnai Vilma a népszínház kedvelt énekesnője leend, ki már a szerződést igazgatónknál alá is irta. Ugyancsak ide szerződött Cservary Ilona énekesnő is Székes-Fehérvárról. K r e c s á n y i S a r o l t a meghívást kapott Kassáról s legközelebb hihetőleg oda fog menni vendég szereplésre. Kapcsolatosan megemlítjük, hogy szerdai jutalomjátéka alkalmával egy babékoszorúval, virágcsokorral s a

nagy számú közönség részéről hoszan tartó tapsal lett kitüntetve. — Szigeti Józsefnek „Rang és mód” cz. színműve kis számú közönség előtt került színi- re tegnap először. A mestermunka rendkívül hatást keltett közönségünkönél, s hihető, hogy második előadása alkalmával telt ház előtt fog színi- re kerülni. A darab szépségeit, hétfői számunk rendes rovatában bővebben fogjuk méltatni.

* Deutsch Albert urnak a mai hirdetési rovatban foglalt tudósítására figyelemztetjük a t. közönséget, ugyanitt mindennemű fűszerárak a legjutányosabb árban és pontos kiszolgálat mellett kaphatók.

Pletykák.

„Az öreg”

X-nek szép ifju neje volt, kinek anyja nem egyszer falzavarta a házi békét az által, hogy leánya férje ellen mindenfélét beszélt. A férj elhatározta, hogy ha az anyóst még egyszer nejenél találja, ledobja a lépcsőn.

Az anyós ez erős esküről mitem tudva, a napokban ismét elment leányához, egy kis friss pletykára. A férj gyanítalanul haladt föl a lépcsőn.

A menyecske, ismervén férje lobbánakony s szótartó természetét, anyját egy nagy ládaba rejté el, azután pedig férjével eltávozott hazuról.

A szolgáló, ki mitem tudott arról, hogy az anyós a konyha nagy ládjában van, egy roppant nagy sárgaréz mozsarat tett a ládara, s azután lement a kapualjba, mert bakája már ott várta.

Az anyós megunt a hosszas várakozást, fölakarta nyitni a láda födelét, de nem bírta. Erre elkezdett kiabálni, dörömbölni. Mikor ezt a visszaérkező szolgáló meghallotta, rémületében visszaszaladt az utcára, s csak többemagával mert föl- menni a konyhába.

Mikor a ládát fölnyitották, a jelenlévők harsogó kacajra fakadtak az anyós megpillantására, ki megfogadta, hogy sohasem teszi be többé lábát abba a veszélyes házba.

A szerelem világából.

Marsilleban e hó 8-án A....n asszony leugrott egy négyemeletes ház tetejéről és egy fél óra mulva legborzasztóbb kínok között meghalt. Halála előtt bevalotta férjének, hogy mi vitte az öngyilkosságra.

Házaselete nem volt boldog; férje iránt nem tudott rokon szenvedéssel viseltetni, és már több év óta szerelmes V....s fiatal huszartisztba. V....s álszólólag viszonzotta a szép és szellemes nő szerelmét, ki bordognak érezte magát.

Ekkor a huszartiszt bevalotta, hogy legközelebb meg fog nőszülni és pedig A....n asszony hűgát fogja megkérni. A szerencsétlen asszony kért, rimázkodott, fenyegetődzött azzal, hogy nem éli tul az esküvő napját, — mind hiába!

A huszartiszt megnősült és A....n asszony végrehajtotta tettét. De ez csak egyik jelenete a tragédiának. A megcsalt férj és a tiszt kénytelenek lesznek megverekedni életre halára. Mi lesz a fiatal asszonyból, mitem V....s gyermekeiből? Számos tragikus esemény fogja még zavarni e család nyugalmát.

Színház.

A „Miliári”, száz aranyat nyert népszínmű a jövő hó elején már színekerülni a népszínházban.

V e n d é g s z e r e p l é s e k. — Molnár György Szegeden, Blaha Lujza Miskolcon befejezték vendég szerepléseiket. Vidor Pál a népszínház tagja most Székesfehérvárról játszik, Prielle Cornélie pedig Szegeden vendég szerepel zsufolt házak előtt.

S z. N é m e t h n e k, színházunk volt jeles tagjának Aradon közelebb tartott jutalomjátéka alkalmával a színház egészen megtelt, a jutalmazott sok tapsot és koszort kapott.

Irodalmi és művészeti hírek.

— A P e s t i H i r l a p kiadta előfizetési felhívását a következő évnegyedre.

A mozgalmas politikai események közepette a „Pesti Hirlap” czélul tüzte ki magának, hogy olvasóit mentől gyorsabban és kimerítőbben értesítse. Gazdag távirati rovatában a legújabb események azonnal jeleztenek. A harctéren külön tudósítója van, kinek sürgönyei megelőzik a hivatalos táviratokat. Bécsi levelező ösz-

szeküttetésekkel fogva azon helyzetben vannak, hogy a fontosabb politikai hírekről azonnal és megbízhatóan értesüljenek.

Vezércikkeit a legkittinőbb magyar publicisták írják. Eötvös Károly és Tórs Kálmán orsz. képviselők a lap poliikai részének állandó munkatársai, ép így Bekics Gusztáv is, ki nagy részét írja társadalmi reformkérdésekkel foglalkozó vezércikkeinek.

Tárczarovatában, valamint a „Pesti Hirlap” mellékleteinek nagy részét igénybe vevő közlemények tekintetében föleg változatosságra és sokoldalúságra törekszik. E közlemények kimerítő hírt adnak a nagy világ eseményeiről. Hareteri rajzok, uti vázlatok, merész és kalandos vállalkozások leírásai itt természetudományi és egészségügyi közleményekkel, divatútdősítésekkel, élces apróságokkal, mulattató történetekkel szenzációs törvényszéki tárgyalásokkal sat. váltakoznak. A tartalom ezen élénksége és változatossága az, mely a „Pesti Hirlap”-nak a női olvasóközönség körében is egyre nagyobb elterjedést szerez. A „Pesti Hirlap” e mellett még érdekesítő regényt és apró elbeszéléseket is közöl és az egyetlen magyar napilag, mely hetenkint háromszor díszes kivitelű illusztrációkkal és zongorára szerzett zenedarabokkal kedveskedik olvasóinak. A „Pesti Hirlap” hétköznapokon rendszerint egy és háromnegyed iven, vasár- és ünnepnapokon pedig két, esetleg harmadfél iven jelenik meg.

E gazdag és változatos tartalom dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb magyar lap. Előfizetési ára egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy óra 1 frt. 20 kr. Mutatványszámokkal megkeresésre szívesen szolgál ingyen a kiadóhivatal. Az előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalához, Budapest nádorutca 7. szám küldendők.

Közgazdaság.

Az öszivetések fogsolása.

I.

Hazánkban a buza termelés átlagban 10—15 év óta sokkal rosszabb, mint volt az előtt. A nagy ingadozásnak kitett árak, a jövedelem csökkenése s ennek ellenében a kiadások szaporodása, mind súlytólo csapásként nehezdednek a magyar gazdára. Oka a talaj, széleselyes időjárás s egyéb viszonyoktól eltekintve, igen nagy mervben a kereskedelmi s vám politikában, annak hatványos alkalmazásában, de önmagunkban is, rendszerünkben is található. —

Oroszország, Oláhország, s Amerika roppant mennyiségben szállítja gabonáját a világ piacaira, s ezeknél mind a termelési költség, mind a szállítás olcsóbb, könnyebb s kevésbé nehézkes; földjük értéke s földadójuk pedig alig hasonlítható a mieinkhez s így a versenyt ezekkel e tekintetben alig, vagy épen ki sem állíthatjuk; de ha a termelés minőségére is tekintünk s azt mondjuk, hogy a magyar buza a világ legjobb buzája s e tekintetben megveti az amerikai olcsó és silányabb árut: oda kell igyekeznünk, hogy a magyar buza e jó hírneve ne csak fenntartassék, hogy mint ilyen terileg is hódítson a világ piacain. Igyekezzünk tehát a termelésnél oda kell irányulni, hogy a termék mennyiségét növeljük s minőségét folyton az elismert jó hírnévben fenntartsuk.

Az állam politicai viszonyainál fogva tulságos mérvben lévén kénytelen megterhelni a földbirtokot: ma már egy józan gazda sem abban keresi a zöldságra vergődhetős ösvényét, hogy terileg minél kiterjedtebb mérvben állítson elő bizonyos termelvényt, hanem abban, hogy azon adott területen, lehetőleg sokat igyekezzék termelni, s ezzel elérkezünk volna azon ponthoz, melyet cikkünk homlokára függesztve, egy pár szerény észrevétellel kiböviteni szándékozunk.

Megvizsgálva a tavasz beálltával öszivetéseinket, azt találtuk, hogy bizony azok nagyon vékonyak, nagyon silányak s hogy okvetlen segíteni kell rajtok, ha csak a szélesely és időjárásra s arra nem akarunk támaszkodni, hogy „majd megsegít az isten, majd lesz jó idő” Látjuk, hogy az éger sok kárt tett, öszzeturkálta a talajt; a vakand temérdek turásáival egész hegyláncolatát rakta le, működése emlékeinek. De a vetés is oly ritka, — bokrosodatlan — hogy a talajt épen e miatt művelni, ápolni okvetlenül szükséges leend.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos.

Tiszta
kencze (arceisz) olajban tört
FESTÉKEKET
kicsinyben és nagyban ajánl
alulírott
a legjutányosabb árban.
DEUTSCH ALBERT,
hatvan-utca szegletén.

Dreher Antal-féle
kiviteli palaczkcserekek
egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis
Dietrich és Gottschlignél, Budapesten,
vagy
DREHER ANTALNÁL, Kőbányán.
A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése
céljára eltett, legkitünőbb kiviteli palaczkcserekeknek.
Ismételadók legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük.
Szives tudomásra.
Egy t. ez. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt,
arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkcserekek hamisítatlanok és eredeti-
iek, melyeknek vignettán a „Dietrich és Gottschlig“ név világosan észrevehető
(94.)

ZÁDOR LAJOS
SELYEM, DIVAT, CSIPKE és KÉZMŰÁRU KERESKEDÉSE
DEBRECZENBEN
FŐPIACZ. VÁROSHÁZ ALATT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására
hozni, hogy bevásárlási utamból haza érkezvén, raktáram
mindenféle legujabb tavaszi divat áru-cikkkel:
különösen pedig mindennemű
Kész női és gyermek felöltőkkel, mantileokkal
s a jelenleg divatos tavaszi Jaquettekkel, továbbá
napernyőkkel
nagy választékban dusan felszerelve van s azt a tisztelt kö-
zönség szives figyelmébe ajánlom.

Fontos a háztartásra!
KÁVÉ.
Egyenesen HAMBURGÓL a legjobb mi-
nőségben, nagyban árakban. Carl Fr. Burghardt-
tól Hamburgban, 5 kilós csomagoktól kezdve,
ideértve a csemagolást is utánvét mellett.
Mocca, valódi arabiai 5 ko. oéfrt 7.- kr
Menado, kitünő zamatu " " 6.30 "
Ceylon gyöngy, finom, szelid " " 5.60 "
Ceylon Plantation ingen jó zam. " " 5.30 "

Melange, (kurerék) különösen ajánlandó
5 ko. oéfrt 5.50 kr
Jáva, aranyzinü " " 5.- "
Guatemala, finom és szapora " " 4.80 "
Cuba, kékszöld brillant " " 4.75 "
Santos, finom és erős " " 4.10 "
Rio, felette izletes " " 3.60 "
Thea legnagyobb választékban 1/2 kilós
csomagokban 1 firtól 6 firtig.

Szállítmányaim a legdicséretb elismerés-
ben részesültek.
(82.)

SIRKÓRAKTÁR
DEBRECZENBEN.

Van szerencsém a kegyeletes érületű s a n. é. hely-
beli és vidéki közönséggel tudatni, hogy SIRKORAK-
TÁRAMAT ismét ujonnan a legválogatottabb gránit és
márvány fajokkal dusan berendeztem.
Nagy választékban van kül- és belföldi
veres és szürke márvány,
GRANIT, SYENIT
és
POPHIR
mindenféle alakban, s legjutányosabb árakban számítva,
10 firtól fölfelé.
(Sirkő-rajzokkal ingyen szolgálók.)
Készíték sirszegélyeket, a sirkővekre csa-
ládi czimereket, s más nemű diszitményeket kőbe metszve,
továbbá siritokat bármely európai nyelven, a
legfinomabb aranyozással.
Fölvállalom a siremlékek föllállítását helyben és vidéken,
valamint a régi sirkővek tisztítását, s az avult betűk újra ara-
nyozását.
Üzletemnek 21 évi főállása óta tanusított partfogását a n.
é. közönségnek ez alkalommal megköszönve, kérem továbbra is
becses bizalmát
maradtam tisztelettel
Boros Sándor,
(92.) műkőfaragó.
Raktárhelyiség Debreczenben, főpiacz Vecsey-ház alatt.

Vétele és eladása
mindennemű
Allampapírok sorsjegyek, értékpapírok, részvények,
elsőbbeségi kötvények, ércpénzek stb. váltó-kiirtás külföldi piacokra.
Igérvények minden huzáshoz.
Megbízások eszközlése a budapesti és bécsi tőzsdéken.
Tökeelhelyezésre különösen ajánlja az alólírt váltó-tízlet
a pesti magyar kereskedelmi bank
5%-os zálogleveleit,
melyek a legnagyobb biztonság mellett azon előnyt is nyújtják,
hogy a jelenlegi árfolyam szerint, ha ki is huzatnak, veszteség
nem eredményeznek, és napi árfolyamon adatnak el.
A pesti magyar kereskedelmi bank váltó üzlete
Budapest, Dorottyó-utca 1 sz. (saját ház.)
A legközelebbi huzásra ajánlunk:
Aprilis 1-ére Bécsvárosi sorsjegy ígérvényt 2 firt 50 kr és 50 kr bélyeg
" 15-ére Magy. kir. nyereség-kölcsön-sorsjegy ígérvényt
firt és 50 kr bélyeg.

Hektograph,
szabadalmazott többszöröző készülék.
Javitott kitünő többszöröző-massa, ugy-
mint fekete többszöröző-tinta legjobban
ajánltaik.
A Hektograph által készült lenyo-
matok, a postahivataloknál mérsékelt díj
melleit továbbbittatnak, épen ugy mint
egyéb nyomtatványok.
Levél-, irományok és faktura-rendező.
E rendező fából készült és sokkal
célszerűbb, mint egy alphabet szerinti
levélszekrény, Ara darabonként 3 firtól
feljebb. — Képes árjegyzékek és hek-
tograph-lenymatok ingyen és bélyeg-
mentesen.
JOSEPH LEWITUS, Wien, I. B. B.
bergerstrasse 9.
Raktár Debreczenben: PONGRÁCZ
GÉZA papirkereskedésében. (428.)

S A C K-féle
hármaské
megrendeléseket elfogad
Berger Henrik
Debreczenben.
Széchenyi-utca 1771. sz. a.

1882. X
Hely
Egy évről
Fél évről
Előfizetés
főpiacz,
kesztő
E
TELEG
KAROL
szerkesztő

Az
veltség nag
ezt szokták
rendesen m
nem fogjuk
relni.
Igaz,
olyan igaz
tásra, mely
kívül paza
eljárni.
Hogy
sult ez a
nem bizony
a tény, ho
jogaiból a
jog még
pai nagyha
oda irányul
határokig k
Termés
maga a ha
legfőbb tény
el legyen d
Epen ugy
mint a köz
nem lét ké
Az ö
államoknál
viseli.
haderővel
várja a j
harci kü
sikra, s ne
nem csoda
de a nyers
tikán a k
téssel bizto
Ha eg
európai had
zat kell ad
ha névleg
den állam
hatalom, a
a haderő tu

A „DEBR
Dr.
Ha a s
hogy ez a vé
s hogy fiatal
az Istenben
nápálcáját,
ben bannulato
az utolsó szék
ezekhez meg
ez a mi barát
nagy magyarn
vagyok elhinn
indulva ki, a
kenyere a tau
magyar ilyen
fog az irasnak
— Na h
gelig — vágo
csak legyen a
péja! Mindig
ki csak látja,
ballja szava
ber, Pedig h